

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

77. An esset absolvendus, qui sine causa præberet Confessario peccata scripta, & de illis præsentem se accusaret? Et quid est dicendum, si quis magnum pudorem sentiret, si proprio ore peccata ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

firmus, qui loqui non potest? Ex p. 3. tract. 4. Ref. 127. alias 128.

Sup. hoc pro furdo supra Refol. 73. & pro infirmo, qui loqui non possit, infra in Ref. 1. post seq. in fine & in Ref. 80. §. ult. & in alio §. earum annotatio- num.

Afirmative respondet Nugnus in ad- dir. ad 3. part. q. 9. art. 3. Turrianus de penit. q. 9. art. 2. disp. 32. dub. 2. qui citant Suarez, Petrum Sotum, & Gabrielem. Idem docent Becanus de Sacram. cap. 37. q. 7. n. 2. Vasquez in 3. p. tom. 4. q. 91. art. 4. dub. 5. num. 2. ubi ita ait, quod non obstat scriptum perdi posse, quod absoluta confessione potest statim rumpi, & paulo ante confessionem ita scribi, & custodiri, ut non perdat, nec etiam obstat, quod surripere potest Sacerdos, sic enim etiam posset ipse eodem modo manifestare crimina, quae voce audisset in confessione, & nihilominus tenemur confiteri, & aequale est damnum utrobique.

2. Hanc sententiam videtur etiam docere Layman in Theolog. moral. lib. 5. tract. 6. cap. 6. num. 4. ubi ait: Qui perpetuo mutus est, & scribere nescit, ad confessionem annuum nutibus, quatenus potest, faciendam obligatus esse videtur. Unde supponit in illis verbis, si scribere nesciat, quod si mutus scribere sciat, tenetur confiteri per scripturam, intellige semper praesente Confessario. Vide etiam Sylvest. ver. Confessio, 1. quest. 15. & Suarez tom. 4. disp. 16. sect. 6.

Sup. hoc mu- to supra in Ref. 72. &c.

3. At his non obstantibus contrariam sententiam tenendam esse puto, & ita docent Ioann. de la Cruz in direct. conscient. p. 2. de Sacram. Penit. q. 3. dub. 7. concl. 1. Sotus in 4. dist. 18. q. 2. art. 6. Valentia tom. 4. disp. ... q. 11. punct. 1. Filliucius tom. 1. tract. 7. n. 63. & Henriquez lib. 4. c. 4. num. 4. in glossa littera A, ubi sic asserit. Non tenetur praeccepto Ecclesiae confiteri per scriptum etiam mutus, aut infirmus, qui loqui non potest. Sic ille. Vide etiam Villalobos in Summa tom. 1. tr. 9. diff. 32. num. 3. & alios communiter, quia peccata scribere & scriptum Confessario tradere, insolitus est confitendi modus, & plerumque non vacat omni periculo publicationis, & hoc sufficit; quare Ecclesiastica lex in tali casu non obligat. Quid verò dicendum in articulo mortis? dic, ut in seq. resol. resolvemus.

Qua hic est infra Refol. 78.

RESOL. LXXVI.

An confessio per litteras aliquando possit esse valida post Decretum Clem. VIII. Et an Sacerdos ita penitentem absolvens peccet mortaliter? Et an, qui per litteras, vel intermedium Sacerdoti peccata sua manifestavit absenti Confessario, post se absolvi, postquam Confessarius accessit ad illum, dummodo adhuc vivat? Ex p. 5. tract. 14. & Misc. Refol. 60.

Sup. hoc lege supra la- tam doctri- nā Ref. 74. & ne dele- ras videre Resolutio- nes duarum ultimarum annotatio- num hujus Ref. & Re- solutiones earum an- notationū.

AD hoc dubium Philippus Gamachaus Alex doctissima, & inclyta facultate Parisiensi Doctor Sorbonicus in 3. part. D. Thom. de Sacram. Penit. cap. 20. §. 4. responder. Et in primis ait, nullam esse questionem si penitens sciat dictum decretum, & prohibitionem Ecclesiae; tunc enim mortaliter peccat, ac proinde ponit obicem gratiae, sicque ejus absolutio omnino evadit nulla; sed autem penitens laborat ignorantia invincibili, & bona fide agat, tunc quidem mortaliter peccat Sacerdos eum absolvendo, quia vel scit, vel scire tenetur absolutionem hanc esse illicitam. Nihilominus tamen simpliciter videtur adhuc valida

absolutio, tum, quia Clemens VIII. non statuit aperte contrarium, nec ait nullam esse talem absolutionem, sed tantum non licere; multa enim prohibentur, quae si fiant, rata sunt, tum quia communis est haec Theologorum sententia, ut ejusmodi confessio valida censeatur. Ita Paludanus, Sylvester, Navarrus, Adrianus, Corduba, Ledesma, Medina, Taperius, & alij. Tum, quia accedit bona fides penitentis; cum e contrario loqui videatur Clemens VIII. desertis verbis de his tantum, qui prudenter, & scienter contra prohibitionem auri fuerint confiteri. Ita Gamachaus. Et pro hac sententia facit etiam Kellifonius in 3. p. tom. 2. q. 9. art. 3. dub. 3. ubi docet, validam esse absolutionem, si confessio fiat per scriptum, & absolutio de- tur penitenti praesenti. Et testatur ex Cardinali Bellarmino Clementem VIII. declarasse viva voce, se non intendisse prohibere absolutionem penitentis in praesentia, qui tamen confessus fuerat in absentia.

Sup. hoc lo- re- & signa- ter in Ref. not. peno- ritae a prin- cipio.

2. Sed haec opinio aliquibus non placet, per ea, quae adversus Coninch satis firmavi in 3. p. tr. 3. de absolutione morib. resolut. 7. nam in suo decreto Clemens VIII. confessionem factam absente Sacerdote non solum illicitam, sed etiam invalidam esse determinavit. Ex quo etiam refellunt aliqui opinionem Jacobi Mancini in append. ad praxim infirm. pract. 4. dub. 2. num. 3. & Coelestini in compend. Theologiae moral. tr. 1. cap. 21. num. 3. do- centium agrum, qui per litteras, vel per inter- nuntium Sacerdoti peccata sua manifestavit ab- senti Confessario, posse absolvi, postquam con- fessarius accesserit ad illum, dummodo adhuc vi- vat, & in hoc casu non transgreditur decretum Clementis VIII. cum nisi praesentem absolvat jux- ta mentem dicti Pontificis. Ita Coelestinus. Vide me ipsum loco citato, & in 4. p. tr. 4. resol. 92. De declaratione autem Clementis VIII. quam asserit Kellifonius, non constat authenticè.

Qua hic est infra in Ref. Re- fol. 64. a lege em- pto- rum, & Re- fol. 64. a not.

Qua hic est infra in Ref. Re- fol. 64. a ejus §. ult.

RESOL. LXXVII.

An esset absolvendus, qui sine causa praebet Confessario peccata scripta, & de illis praesente se accusaret? Et quid est dicendum, si quis magnum pudorem sentiret, si proprio ore peccata confiteatur; an peccet mortaliter, si per scriptum confiteatur, praesente Sacerdote? Et quid, si agrotus per gutturis angorem confiteri absolvi non possit, & scribere peccata facile possit? Ex p. 3. tr. 4. Ref. 126. alias 127.

Negative videtur respondendum ex Fa- gundez praec. 2. lib. 3. cap. 1. n. 8. ubi sic ait: Extra necessitatem ipsa confessio, & accusatio semper faciendae est ore, & peccaret mortaliter ille, qui cum bene possit proprio ore confiteri, per signa, nutus, & interpretem (adde tu, & per scrip- ta) confiteretur. Et ratio est, quia mutaret con- suetudinem Ecclesiae, quae mutatio est gravis, & in re gravi. Et ita etiam docet in terminis hanc sententiam Sylvius in addit. ad 3. p. quest. 9. art. 3. conclus. 2. Vide etiam Filliuc. tom. 1. tract. 7. cap. 1. num. 14. Coninch de Sacram. disp. 6. dub. 1. con- clus. 3. num. 3. Suarez in 3. p. tom. 4. disp. 21. sect. 3. n. 5. & 6. & alios.

Sup. hoc lo- fra in Refol. 80. §. Nota hic.

2. Non reticebo tamen contrariam sententiam docere Villalobos in Summ. tom. 1. tr. 9. diff. 31. n. 1. ubi ita asserit: [De lo dicho se infiere, que

De Sacram. Pœnit. Ref. LXXVIII. &c. 139

si uno dieſſe ſus peccados eſcritos, y ſe confeſſaſſe dellos en preſencia del ſacerdote, podria ſer abſuelto, ſi lo hizieſſe ſin cauſa, ſeria grave peccado venial, por que ſe apartare del uſo comun de la Ygleſia, mas ſi lo hizieſſe con cauſa razonable, no ſeria peccado.] Et hoc ultimum concedunt etiam Coninch, & Fagundez ubi ſupra. Molſeſius in ſumma tom. 1. tract. 7. cap. 11. num. 9. & Vaſq. in 3. part. tom. 4. q. 91. art. 4. dub. 4. num. 7. quidquid aſſerit Syluius I.C. Unde ſi quis magnum pudorem ſentiret, ſi proprio ore peccata confeſſeretur, non peccaret mortaliter, ſi per ſcriptum confeſſeretur preſente Sacerdote, quia conſuetudo proprio ore conſitendi non obligat tam graviter in hoc caſu, ut etiam præter DD. citatos, docet Layman in Theol. mor. lib. 5. tract. 6. cap. 6. num. 3. ubi ponit alium caſum in praxi facile occurrentem, nempe, quod, ſi agrotus, per gutturis angorem confeſſeri abſolute quidem voce poſſit, ſed vix, aut ægre, compellendus non erit, ſi peccata ſcribere facile poſſit, voce confeſſionem facere.

RESOL. LXXVIII.

An in articulo mortis teneatur confeſſeri per interpretem, ſi quis alio modo non poteſt?
 Et quid præ adimplendo præcepto annue confeſſionis?
 Et difficultas eſt, quando quis in articulo mortis dubitat de ſua contritione, an tunc teneatur confeſſeri per interpretem omnia peccata mortalia? vel in tali caſu, an poſſit confeſſeri aliqua peccata venialia, & generatim omnia mortalia, dicendo ſe confeſſeri alia omnia peccata, quibus Deum offenderit?
 Et an in tali caſu interpret teneatur ad ſigillum?
 Ex part. 3. tract. 4. Refol. 128. alias 129.

§. 1. Dico primò, quod præcepto Eccleſiaſtica nemo tenetur ad conſitendum per interpretem, quia hæc aliquo modo publica confeſſio eſt, quam Eccleſia percipere non ſolet, & idè in Concilio Lateranenſi dicitur; Omnia ſua ſola peccata confeſſeatur proprio Sacerdote, & ita docent DD. quos citant, & ſequuntur Turrianus de pœnit. queſt. 9. art. 2. diſput. 32. dub. 1. Layman in Theol. moral. lib. 5. tract. 6. cap. 6. num. 5. Fagundez præc. 2. lib. 2. cap. 6. num. 6. Villalobos in ſum. tom. 1. tract. 9. diſſic. 32. n. 3. Joan. de la Cruz in direct. conſcient. part. 2. de Sacram. pœnit. q. 3. dub. 7. concl. 1. Filiucius tom. 1. tract. 7. c. 3. n. 62. & alij, quos citat Sancius in ſelectis diſp. 32. n. 8.

2. Dico ſecundò contra Turrianum ubi ſupra, & Suarez tom. 4. diſp. 36. ſect. 6. quod in articulo mortis, ſi pœnitens habet probabilem exiſtimationem de ſua contritione, non tenetur confeſſeri per interpretem; quia tunc confeſſio non videtur moraliter neceſſaria ad ſalutem, nec Deus videtur obligare cum tanto onere, & quia talis confeſſionis modus de ſe eſt publicus. Ergo, &c. Si autem probabiliter dubitet de ſua contritione, tunc ex charitate tenetur confeſſeri per interpretem, ne ſe exponat periculo damnationis, quia cum abſolute teneatur Deo ſatisfacere, meritò in caſu dubio obligatur. Ita DD. citati, quæ aded vera exiſtimo, ut patet cum Vaſquez in 3. p. tom. 4. q. 91. art. 4. dub. 3. num. 6. quod ſi talis confeſſus ſit omnia peccata, & poſtea nullum commiſiſſet mortale, licet tamen poſtea alicuius, quod prætermiſit propter obligationem, non tenetur articulo mortis confeſſeri per interpretem, quamvis tenebatur

confeſſeri, ſi poſſet ſecretò ſoli Confefſori, quia de tali peccato per confeſſionem factam fuerat indirectè abſolutus.

3. Sed difficultas eſt, quando quis in articulo mortis dubitat de ſua contritione, an teneatur confeſſeri per interpretem omnia peccata mortalia? Ad hoc ita reſpondet Nugnus in addit. ad 3. part. q. 9. art. 3. diſſic. 2. ad arg. 1. Videtur mihi (ſalvo meliori iudicio) quod poterit talis pœnitens tacere peccata maioris infamie. Ita Nugnus, & poſt illum Fagundez præc. 2. lib. 1. cap. 6. n. 8. Suarez in 3. p. tom. 4. diſp. 26. ſect. 6. num. 5. Henriquez lib. 4. c. 4. num. 4. Layman in Theol. mor. lib. 4. tract. 6. cap. 6. num. 5. Et ratio eſt, quia in tali caſu non tenetur facere confeſſionem materialiter integram, ſed formaliter.

4. At plus addit Coninch. de Sacram. diſp. 5. dub. 10. num. 7. quia in rigore putat aliquem in tali caſu poſſe confeſſeri aliqua peccata venialia, & generatim omnia mortalia, dicendo ſe confeſſeri alia omnia peccata, quibus Deum offenderit. Ita Coninch, quem poſtea ſequitur Molſeſius in ſumma, tom. 1. tract. 7. cap. 11. num. 12. licet conſulendum ſit, ut tali caſu moribundus omnia peccata confeſſeatur, quia interpres tenetur ſervare ſigillum, ut omnes communiter tenent, contra Cæcetanum, Victoriam, & Sotum, quos citat, & ſequitur Joan. de la Cruz in direct. part. 2. de Sacram. Confeſſ. q. 3. dub. 7. concl. 1. Sed ſi aliquis vellet confeſſeri aliqua venialia, & mortalia in genere, confeſſio eſſet valida, quia opinio Coninch, & Molſeſij eſt probabilis.

RESOL. LXXIX.

An in articulo mortis teneatur quis confeſſeri per interpretem?
 Et quid præ adimplendo præcepto annue confeſſionis?
 Et quid dicendum, quando pœnitens exiſtens in peccato mortali habet probabilem exiſtimationem de ſua contritione, & eſt in articulo mortis?
 Et quid maximè, ſi dubitatur de ſua contritione, an tunc teneatur confeſſeri per interpretes, ne ſe exponat periculo æternæ damnationis?
 Et in dicto caſu, an poſſit pœnitens ea peccata confeſſeri, quæ cum minori infamia explicare poteſt, tacitis iis, ex quibus notabilis infamia ſibi, vel alteri ſequi poteſt? Ex part. 5. tract. 3. Refol. 72.

§. 1. Negativam ſententiam docet Vaſquez in 3. p. tom. 4. q. 99. art. 4. dub. 3. Coninch de Sacram. diſp. 8. dub. 10. num. 75. & alij. Probatur hoc §. 1. in ex cap. omnis utriusque ſexus, de pœnit. & remiſſ. ubi dicitur: Omnis fidelis utriusque ſexus, &c. teneatur ſolus confeſſeri ſua peccata proprio Sacerdote, ubi illa particula ſolus fatiſ indicat neminem teneri per interpretem confeſſeri, ut ex Concil. Trident. ſeſſ. 14. cap. 1. ubi dicitur neminem teneri confeſſeri niſi ſecretò apud ſolum Sacerdotem, & ratio eſt, quia præcepta Eccleſiaſtica non obligant cum tanto onere; & confirmatur, quia ſi ſcirem quod Confefſor uni ſoli meum peccatum eſſet revelaturus, non tenerer ei confeſſeri, ut Doctores communiter aſſerunt, etiamſi ille teneatur ad ſigillum, quando ſibi conſtat quod Sacerdos confeſſionem revelat; ergo eodem modo non tenebor illud confeſſeri, quando vel unus alius præter ipſum Sacerdotem hoc debet audire.

2. Sed aliqui putant in mortis articulo homines obligari

Sup. hoc in Ref. ſeq. §. ult. & in Ref. 1. poſt ſeq. §. Nota vero & infra in tr. 4. Ref. 47. ex doctrina §. ult. ante mediū, verſ. Multi.

Sup. hoc in Refolutio- bus not. præterita, & in eisdem §. 5.

Sup. hoc in ſia in tr. 8. Ref. 39. & in Ref. 33. §. ult. verſ. Tertio. & in tom. 5. tr. 9. ex Ref. 49. §. 5. Sed quid. prope ſinem, & ex Ref. 83. §. 1. in fine.

Sup. doctrina, & quaſi contenta in hoc §. 1. in Ref. præterita, §. 1. & infra lege doctrinam. §. 1. Ref. 147.